

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту архітектури,
будівництва та енергетики
(назва інституту)

Мирослав МАЗУР
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«28» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Збереження об'єктів культурної спадщини

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень Бакалавр
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 191 – Архітектура та містобудування
(код і назва спеціальності)

Освітня програма Архітектура та містобудування
(назва ОП)

Статус дисципліни Вибіркова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	<p>Предметом вивчення дисципліни «Збереження об'єктів культурної спадщини» є формування знань і навичок у сфері реставрації, ревіталізації та адаптивного використання історичних будівель і пам'яток архітектури. Курс охоплює питання збереження культурного середовища, впровадження сучасних методів реставрації, енергоефективних рішень для історичних будівель та інтеграції пам'яток у сучасний міський простір.</p> <p>Мета вивчення дисципліни: Оволодіння принципами збереження культурної спадщини, зокрема методами реставрації, консервації та адаптації історичних будівель, забезпечення їхньої довговічності та функціональної відповідності сучасним потребам.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни:</p> <p>1. Основи збереження культурної спадщини:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомлення з теоретичними основами охорони та збереження культурної спадщини. ● Вивчення міжнародних принципів і хартій реставрації (Венеціанська хартія, Краківська хартія тощо). ● Аналіз взаємодії архітектури минулого із сучасним міським середовищем. <p>2. Методи реставрації та консервації:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Вивчення традиційних і сучасних технологій реставрації. ● Дослідження методів консервації будівельних матеріалів та декоративних елементів. ● Використання 3D-сканування та цифрових технологій у реставраційних процесах. <p>3. Адаптивне використання історичних будівель:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Аналіз підходів до переосмислення функцій історичних об'єктів. ● Проектування нових функціональних рішень із мінімальним втручанням в автентичність будівлі. ● Дослідження вдалих прикладів ревіталізації культурної спадщини у світі. <p>4. Енергоефективність та сталий розвиток у сфері реставрації:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Впровадження енергоефективних рішень у пам'яткоохоронних об'єктах. ● Використання екологічно безпечних матеріалів для реставрації. ● Аналіз впливу змін клімату на архітектурну спадщину та розробка адаптаційних стратегій. <p>5. Містобудівні аспекти збереження історичного середовища:</p>
-----------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● Планування охоронних зон навколо пам'яток архітектури. ● Інтеграція історичних об'єктів у сучасні містобудівні концепції. ● Збереження та розвиток історичних кварталів у містах. <p style="text-align: center;">6. Нормативно-правові аспекти охорони культурної спадщини</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Вивчення національного та міжнародного законодавства у сфері охорони пам'яток. ● Аналіз ролі ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій у захисті культурної спадщини. ● Розгляд практичних аспектів отримання дозволів на реставраційні роботи. <p>7. Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Розробка концептуального проекту реставрації та адаптації історичної будівлі. ● Аналіз конструктивного стану та розробка пропозицій щодо зміцнення споруд. ● Використання спеціалізованого програмного забезпечення (Revit, AutoCAD, SketchUp) для проектування у сфері реставрації. <p>Результати навчання: Після завершення дисципліни студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Розуміти принципи охорони, реставрації та адаптивного використання культурної спадщини. ● Володіти навичками аналізу стану історичних будівель та розробки проектів їхнього збереження. ● Застосовувати сучасні методи та технології у сфері реставрації та ревіталізації. ● Проектувати інтегровані рішення для гармонійного поєднання історичних об'єктів із сучасним середовищем.
<p>Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі</p>	<p>Електронний курс дисципліни https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=1109</p>
<p>Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити</p>	<p>«Архітектурне проектування житла малої поверховості», «Конструкції будівель та споруд», «Архітектурна композиція, графіка, макетування», «Законодавство та архітектурно-проектна справа», «Архітектурне проектування багатоповерхового житлового будинку», «Об'ємно-планувальні особливості туристичних баз і готелів», «Основи реконструкції та реставрації будівель та споруд», «Мобільність та</p>

	інклюзивність міського середовища», «Історія сучасної архітектури».
Постреквізити	«Архітектурне проектування за дипломною тематикою», «Концептуальне проектування архітектурних та містобудівних об'єктів з елементами наукових досліджень», «Критика сучасних архітектурних теорій», «Наукові методи регенерації історико-містобудівних комплексів і ансамблів», «Новітні матеріали та конструкції в сучасній архітектурі».
Результати навчання	<p>ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.</p> <p>ПРН03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.</p> <p>ПРН05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.</p> <p>ПРН07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та Інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.</p> <p>ПРН09. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.</p> <p>ПРН10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПРН11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПРН12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та топологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища на засадах безпековості, екологічності, енергоефективності, інклюзивності.</p> <p>ПРН13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проектів.</p> <p>ПРН15. Забезпечувати дотримання безпекових, санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, техніко-економічних вимог і розрахунків, вимог щодо екологічності, енергоефективності, інклюзивності в архітектурно-</p>

	<p>містобудівному проектуванні.</p> <p>ПРН16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.</p> <p>ПРН18. Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проектуванні.</p> <p>ПРН19. Організувати презентації та обговорення проєктів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p> <p>ФК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.</p> <p>ФК02. Здатність застосовувати теорії, методи і принципи фізико-математичних, природничих наук, комп'ютерних технологій для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ФК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні в Україні та зарубіжних країнах.</p> <p>ФК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних</p>

	<p>документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд, створення безбар'єрного архітектурно-містобудівного середовища.</p> <p>ФК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.</p> <p>ФК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.</p> <p>ФК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.</p> <p>ФК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.</p> <p>ФК09. Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>ФК10. Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів.</p> <p>ФК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.</p> <p>ФК13. Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, техніко-економічних вимог і розрахунків, вимог щодо екологічності, енергоефективності, інклюзивності.</p> <p>ФК15. Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>ФК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.</p> <p>ФК17. Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.</p> <p>ФК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.</p> <p>ФК20. Здатність застосовувати теоретичні основи ландшафтної архітектури для розв'язання складних спеціалізованих задач</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Перелік соціальних,	Вивчення дисципліни дозволяє розвинути або покращити такі soft skills:

<p>«м'яких» навичок (soft skills)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Критичне мислення: уміння аналізувати інформацію, виявляти ключові проблеми проекту та обирати оптимальні рішення. - Креативність: здатність генерувати нові ідеї, створювати унікальні концептуальні рішення та застосовувати нестандартний підхід до містобудівного проектування. - Комунікаційні навички: вміння ефективно презентувати проектні рішення, вести переговори та аргументувати власну позицію. - Тайм-менеджмент: навички планування часу для організації проектного процесу, дотримання дедлайнів та роботи над довгостроковими завданнями. - Адаптивність: уміння швидко пристосовуватися до змін у вимогах проекту, оновлень нормативів чи технологій. - Емпатія та соціальна відповідальність: розуміння потреб жителів населених пунктів, врахування соціокультурних аспектів та впливу міського середовища на спільноту. - Управління стресом: здатність залишатися продуктивним у напружених ситуаціях, пов'язаних із захистом проекту чи стислими термінами.
--	---

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (введеного у дію наказом № 60 від 25 лютого 2019 р. <http://surl.li/jonqf>) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять, відповідно до чинного протягом семестру розкладу, є обов'язковим. Запізнення на заняття – не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття дотримуються таких правил:

- тримають вимкненими електронні засоби зв'язку;
- залишають аудиторію виключно з дозволу викладача;
- активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; використовують технічні засоби навчання, котрі підвищують ефективність навчального процесу;
- поведуть себе дисципліновано.

Здобувачі в обов'язковому порядку зобов'язані відпрацьовувати програмний матеріал не засвоєний ними внаслідок пропусків занять. Здобувач самостійно вивчає теоретичний матеріал, або виконує завдання практичних занять, використовуючи платформу Moodle. Контроль засвоєння знань здійснює викладач шляхом перевірки результатів роботи на практичних заняттях в ході виконання курсового проекту та перевірки самого курсового проекту.

У разі проведення занять у режимі відеоконференції здобувачам потрібно дотримуватись таких вимог:

- приєднання тільки з використанням корпоративної пошти;
- використання свого імені та прізвища у назві акаунта для уникнення провокацій чи зриву заняття;
- за технічної можливості бажаним є увімкнення камери під час заняття.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Відповідно до “Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу” (введеного в дію наказом №327 від 13.12.2019р. <http://surl.li/jonqr>), дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Очікується, що виконання завдань курсового проекту здобувачів відобразатимуть результати засвоєння матеріалу, будуть унікальними та виконані самостійно. Виявлення ознак академічної недоброчесності у результатах роботи здобувача (плагіат, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.

За виявлене порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

У разі будь-яких інших непорозумінь чи питань, відносини регулюються згідно із зазначеним вище Положенням.

3) щодо оцінювання

Здобувач вищої освіти допускається до іспиту з дисципліни за умови виконання підсумкової роботи, що демонструє засвоєння знань змістовних модулів, відпрацювання пропущених занять та підтвердження опанування результатів навчання на мінімальному рівні (підсумкова структурна оцінка не менше 60 балів). Максимальна оцінка за роботу здобувача під час семестру становить 100 балів.

Форма семестрового контролю, передбачена навчальним планом, – іспит, що виставляється виключно на підставі його здачі. Студенти допускають до здачі іспиту після успішної здачі підсумкового проекту (не менше 60 балів) та відпрацюванні усіх пропущених занять. Порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії регламентований наказом №213 від 17.11.2017р. (<http://surl.li/eztvl>).

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролю здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2020р. (наказ №262, <http://surl.li/gmlru>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Підсумковий проект повинен бути виконаний вчасно для отримання максимальної заявленої кількості балів. Термін здачі проекту оголошує викладач під час видання завдання на навчальний семестр. Якщо терміни здачі порушені без поважних на те причин, робота

оцінюється, виходячи з меншої кількості балів. Обсяг зменшення балів залежать від складності завдання та протермінування, і доводяться викладачем до відома здобувачів заздалегідь.

Присутність під час перевірки підсумкового проєкту не є обов'язковою. У випадку відсутності здобувача з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата здачі та перевірки підсумкового проєкту.

Здобувачів вищої освіти, які за підсумками семестрового контролю мають академічну заборгованість допускають до її ліквідації в порядку та впродовж термінів, визначених університетом. Академічна заборгованість виникає у разі, коли здобувач освіти не допущений до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни або під час семестрового контролю здобувач освіти отримав менше балів, ніж визначена в університеті межа незадовільного навчання (отримано оцінку «незадовільно»).

Повторне складання заліків/екзаменів допускають не більше, ніж два рази з кожної дисципліни: один раз науково-педагогічному працівнику, який здійснював підсумковий контроль з навчального предмета, другий – комісії у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників, яку створюють за розпорядженням директора навчально-наукового інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються шляхом валідації у порядку, зазначеному у “Положенні про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в ІФНТУНГ” (наказ №283 від 09.11.2020р. <http://surl.li/ckpxn>).

Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі з метою підтвердження того, що здобувач вищої освіти досягнув результатів навчання, передбачених освітньою програмою. Визнання результатів навчання, отриманих в умовах неформальної та/або інформальної освіти, проводиться протягом першого місяця у семестрі, в якому передбачено вивчення даної дисципліни.

Перелік деяких відомих навчальних платформ щодо здобуття неформальної та/або інформальної освіти:

- 1) Prometheus <https://prometheus.org.ua/>
- 2) EdEra <https://www.ed-era.com>
- 3) EdX <https://www.edx.org/>
- 4) Coursera <https://www.coursera.org/>
- 5) Future Learn <https://www.futurelearn.com/>
- 6) Udacity <https://www.udacity.com/>

Ініціатори вказаних платформ великою мірою скеровані на те, щоб забезпечити кожному навчання не лише на лекціях у школі чи університеті, але й упродовж усього життя для подолання розриву між реальними навичками, відповідною освітою та зайнятістю.

б) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Архітектурне проектування за дипломною тематикою» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр 6	Семестр 7
Кількість кредитів ECTS	7,0	7,0	7,0
Загальний обсяг часу, год.	210	120	90
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	74	44	30
– лекційні заняття	30	18	12
– практичні заняття	44	26	18
– лабораторні заняття	-	-	-
Самостійна робота, год	136	76	60
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Іспит	Іспит	Іспит

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), тем (Т) та їх зміст	К-сть годин	Література
М 1	Збереження об'єктів культурної спадщини: Концепції сталого збереження культурної спадщини та реставраційне проєктування	14	
Т 1.1	Вступ до збереження об'єктів культурної спадщини: <ul style="list-style-type: none"> ● Поняття сталого розвитку в реставрації та охороні архітектурних пам'яток. ● Основні загрози для об'єктів культурної спадщини. ● Міжнародні та національні стандарти охорони пам'яток (ДСТУ, міжнародні конвенції, рекомендації ЮНЕСКО). 	1,2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 19, 20, 22
Т 1.2	Біокліматична архітектура у збереженні історичних будівель: <ul style="list-style-type: none"> ● Принципи адаптації історичних споруд до сучасних кліматичних умов. ● Вплив змін клімату на культурні пам'ятки. ● Оптимальна орієнтація, природне освітлення та вентиляція в історичних будівлях. 	1,2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 16
Т 1.3	Енергоефективність та пасивний дизайн у реконструкції пам'яток: <ul style="list-style-type: none"> ● Основи збереження енергоресурсів у старовинних будівлях. ● Методи зниження енергоспоживання без шкоди для історичної автентичності. ● Використання енергоефективних конструктивних елементів у реставрації. 	1,2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 12, 22, 23, 24
Т 1.4	Будівельні матеріали у збереженні культурної спадщини <ul style="list-style-type: none"> ● Використання автентичних матеріалів та їх сучасних аналогів. ● Вуглецевий слід та життєвий цикл будівельних матеріалів у реставрації. ● Натуральні матеріали у відновленні історичних споруд. 	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 18, 20
Т 1.5	Відновлювані джерела енергії у реконструкції історичних об'єктів: <ul style="list-style-type: none"> ● Інтеграція сонячної та вітрової енергетики в історичні комплекси. ● Геотермальні системи та новітні способи накопичення енергії. ● Інженерні рішення для збереження енергії в історичних будівлях. 	1,2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14
Т 1.6	Зелені дахи та фасади у відновленні історичної забудови:	1,2	1, 2, 4, 5, 6, 7

Шифр	Назви модулів (М), тем (Т) та їх зміст	К-сть годин	Література
	<ul style="list-style-type: none"> ● Концепція та застосування зелених дахів на пам'ятках архітектури. ● Вертикальне озеленення для регулювання мікроклімату історичних будівель. ● Створення екологічно збалансованих просторів у старовинних містах. 		1, 12, 13, 15 18
Т 1.7	Водозбереження та управління водними ресурсами в пам'ятках: <ul style="list-style-type: none"> ● Рациональне використання води у відновлених будівлях. ● Технології повторного використання води у реконструйованих об'єктах. ● Біоінженерні системи очищення стічних вод у культурній спадщині. 	1,2	1, 2, 3, 4, 6, 7 8, 18, 19, 20 23
Т 1.8	Інноваційні технології у збереженні пам'яток архітектури: <ul style="list-style-type: none"> ● Концепція Smart Heritage у реставрації. ● Інтелектуальні системи управління ресурсами в історичних будівлях. ● Використання BIM-технологій у проектуванні реставраційних робіт. 	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6 7, 9, 10, 11, 17 23
Т 1.9	Містобудівне планування та екологічна урбаністика в історичних містах: <ul style="list-style-type: none"> ● Принципи збереження та інтеграції історичних районів у сучасну забудову. ● Інтеграція зелених зон у структуру історичних міст. ● Зменшення теплового ефекту в старовинних міських просторах. 	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6 7, 12, 21, 23 24, 25
Т 1.10	Правові та нормативні аспекти збереження культурної спадщини: <ul style="list-style-type: none"> ● Законодавчі норми охорони пам'яток архітектури в Україні. ● Міжнародні сертифікаційні системи реставрації та їх застосування. ● Практичні аспекти реалізації реставраційних проєктів. 	1,2	
Т 1.11	Соціальні аспекти відновлення історичної забудови: <ul style="list-style-type: none"> ● Як поєднати автентичність та комфорт сучасного житла у пам'ятках архітектури. ● Використання місцевих матеріалів у реставрації для збереження ідентичності. ● Як екологічні технології допомагають знизити витрати на утримання історичних будівель. 	1	
Т 1.12	Графічне оформлення та представлення реставраційного	1	

Шифр	Назви модулів (М), тем (Т) та їх зміст	К-сть годин	Література
	<p>проекту:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Використання програмного забезпечення для 3D-візуалізації відновлених будівель. ● Графічні методи аналізу стану культурної спадщини. ● Підготовка та презентація підсумкової реставраційної роботи. 		
	Усього годин	14	

3.3. Практичні заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М1	Збереження культурної спадщини	14	
ЗМ1	Розробка концепції інтеграції історичних об'єктів у сучасну міську інфраструктуру	14	
Т 1.1	<p><i>Вступ. Аналіз принципів охорони культурної спадщини:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомлення з основними поняттями, принципами та підходами до збереження історичної архітектури. ● Аналіз міжнародних та національних нормативних актів щодо охорони пам'яток архітектури (UNESCO, Венеціанська хартія, ДБН). ● Дослідження успішних прикладів реставрації та адаптивного використання пам'яток. 	1	1, 2, 3, 5 6, 7, 8, 9 10, 11, 13
Т 1.2	<p><i>Функціональне зонування територій історичного значення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Аналіз факторів розташування історичних будівель у міському середовищі (орієнтація, оточення, рельєф, соціальний контекст). ● Визначення зонування території та розподіл функціональних зон для гармонійної інтеграції старовинної забудови у сучасний міський ландшафт. ● Розробка генерального плану із збереженням історичного характеру середовища. 	1	2, 3, 4, 5 6, 7, 8 11, 15 17, 19

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
Т 1.3	<p>Розробка архітектурно-планувального рішення для історичних будівель:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Створення проєкту адаптивного використання історичної будівлі без втрати її культурної цінності. ● Аналіз функціонального зонування пам'яток архітектури: взаємозв'язок приміщень, їх адаптація до сучасних потреб. ● Використання природного освітлення, вентиляції та автентичних матеріалів у реконструкції. 	1	1, 2, 4, 5 6, 7, 12 17, 18 20, 21
Т 1.4	<p>Конструктивні рішення для відновлення та реставрації історичних споруд:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Аналіз матеріалів, що використовувалися у традиційному будівництві (камінь, цегла, дерево, вапно). ● Методи зміцнення старих конструкцій без втрати автентичності. ● Використання сучасних технологій для відновлення фасадів та несучих конструкцій. 	1	1, 3, 4, 5 6, 7, 8 10, 14 17, 19
Т 1.5	<p>Фасади та об'ємно-просторові рішення для реставрації історичних будівель:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Відновлення історичних фасадів із застосуванням традиційних та сучасних технологій. ● Дизайн рішень для гармонійного поєднання старих і нових елементів у міській забудові. ● Використання сонцезахисних елементів, природного затінення та автентичних архітектурних деталей. 	1	1, 3, 4, 5 6, 7, 8 14, 15 22, 24
Т 1.6	<p>Пасивні методи енергозбереження для історичних будівель:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Оцінка енергоефективності історичних будівель та методи їхнього покращення. ● Вплив орієнтації будівлі на її теплозахисні властивості. ● Інтеграція пасивних систем енергозбереження (теплові мости, подвійне скління, утеплення без пошкодження історичних елементів). 	1	1, 2, 4, 5 6, 7, 10 12, 19 20, 21
Т 1.7	<p>Проектування сучасних інженерних систем у пам'ятках архітектури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Аналіз можливості використання сучасних джерел енергії (сонячні батареї, геотермальна енергія) у контексті історичної забудови. ● Розробка схеми електропостачання з мінімальним втручанням у конструкції будівлі. ● Інтеграція енергоефективних рішень без шкоди для культурної цінності об'єкта. 	1	1, 2, 3, 4 5, 6, 7 11, 15 18, 24, 27

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
Т 1.8	<p>Водопостачання та екологічне управління водними ресурсами у пам'ятках архітектури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Розробка системи водопостачання для історичних будівель із збереженням автентичних деталей. ● Використання систем збору дощової води та біоінженерних технологій для очищення стічних вод. ● Вплив підземних вод на фундаментні конструкції пам'яток архітектури та методи їх захисту. 	1	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> 2, 3, 5 6, 7, 9 10, 13 16, 17 </div>
Т 1.9	<p>Вентиляція та мікроклімат історичних будівель:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Природна вентиляція у пам'ятках архітектури: традиційні та сучасні методи. ● Інтеграція рекупераційних систем без порушення архітектурної автентичності. ● Розробка схем вентиляції, що не впливають на декоративні елементи будівлі. 	1	
Т 1.10	<p>Опалювальні системи для об'єктів культурної спадщини:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Використання ефективних систем опалення, що відповідають вимогам історичних споруд (теплові насоси, низькотемпературні системи опалення). ● Мінімізація теплових втрат через огорожувальні конструкції. ● Розробка схем теплоізоляції без порушення автентичного вигляду будівлі. 	1	
Т 1.11	<p>Екологічне ландшафтне проектування у зоні історичних об'єктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Відновлення та збереження історичних садів та паркових ансамблів. ● Інтеграція сучасних елементів у традиційні зелені простори. ● Використання водопроникних покриттів для збереження історичного вигляду територій. 	1	
Т 1.12	<p>Аналіз енергоефективності та екологічного впливу історичних будівель:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Використання програм для оцінки енергоефективності будівельної спадщини (EnergyPlus, ArchiCAD, Revit). ● Розробка рекомендацій щодо підвищення енергоефективності без втрати історичної автентичності. 	1	
Т 1.13	<p>Графічне оформлення та 3D-візуалізація відновлених історичних об'єктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Основи графічного представлення реставраційних проектів. ● Використання програм Revit, SketchUp, Archicad для моделювання. ● Підготовка креслень та 3D-візуалізацій реставраційних концепцій. 	1	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
Т 1.14	Підготовка та захист проєкту: <ul style="list-style-type: none"> ● Інтеграція всіх розроблених рішень у фінальний проєкт. ● Графічне оформлення, підготовка презентації. ● Захист проєкту перед викладачем та групою. 	1	
	Усього годин	14	

3.4. Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 3.

Таблиця 3 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	16
Підготовка до практичних занять	24
Підготовка до поточних контрольних заходів	6
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16
Усього годин	62

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	К-сть годин	Література
М 1	Збереження культурної спадщини	62	
ЗМ1	Розробка концепції інтеграції історичних об'єктів у сучасну міську інфраструктуру	62	
Т 1.1	Студенти досліджують основні загрози, які виникають для культурної спадщини в умовах урбанізації, змін клімату та зростання антропогенного навантаження. Аналізуються методи мінімізації негативного впливу на пам'ятки архітектури.	5	2, 3, 4, 5 6, 7, 10 11, 12 13, 14
Т 1.2	Вивчаються сучасні тенденції у сфері реставрації та збереження історичних об'єктів, включаючи адаптивне повторне використання будівель, інтеграцію пам'яток у сучасний міський простір та використання цифрових технологій для документування і відновлення об'єктів культурної спадщини.	5	2, 3, 4 5, 6, 7 1, 15 8, 21

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	К-сть годин	Література
Т 1.3	<i>Розглядається історія розвитку реставраційних методів, їх еволюція протягом ХХ-ХХІ століть та сучасні підходи до збереження автентичності історичних споруд.</i> Велика увага приділяється адаптивному використанню історичних будівель. Досліджуються способи функціональної трансформації архітектурних пам'яток із збереженням їхньої історичної цінності та культурної ідентичності.	5	3, 4, 5 6, 7, 8 11, 15 17, 19
Т 1.4	Вивчаються автоматизовані системи, які застосовуються у реконструкції та реставрації історичних будівель. Розглядається роль ВІМ-технологій, лазерного сканування та 3D-моделювання у процесі документування та планування реставраційних робіт.	5	1, 2, 4, 5 6, 7, 11 12, 13 15, 18
Т 1.5	Аналізується вплив кліматичних змін на збереження культурної спадщини. Досліджуються фактори, що спричиняють руйнування історичних будівель, такі як підвищення рівня вологості, зміна температурних режимів та інші екологічні виклики.	5	1, 2, 3, 5 6, 7, 8 18, 19 20, 22
Т 1.6	Розглядаються економічні аспекти реставрації та консервації пам'яток. Аналізуються основні джерела фінансування, оцінюється співвідношення витрат на реставрацію та економічної вигоди від збереження культурної спадщини.	5	1, 2, 3, 4 5, 6, 7, 8 11, 13 14, 15
Т 1.7	Вивчаються приклади реалізованих реставраційних проєктів, включаючи міжнародні кейси та український досвід збереження історичних об'єктів. Проводиться аналіз використаних технологій, методів та ефективності їх застосування.	5	1, 2, 3, 5 6, 7, 11 12, 13 15, 18
Т 1.8	Окрема увага приділяється використанню екологічних матеріалів у реставрації. Аналізуються традиційні та сучасні матеріали з точки зору їхньої екологічності, довговічності та енергоефективності.	5	1, 2, 3, 4 6, 7, 10 11, 14 16, 22
Т 1.9	Розглядається роль зеленої інфраструктури в містах, зокрема інтеграція парків, зелених дахів та вертикального озеленення в міське середовище історичних районів. Вивчаються правові та нормативні аспекти охорони культурної спадщини.	5	1, 2, 3, 4 5, 6, 12 17, 18 20, 21
Т 1.10	Ознайомлення з міжнародними стандартами реставраційних робіт, українським законодавством та особливостями сертифікації об'єктів культурної спадщини.	5	
Т 1.11	Аналізується роль цифрових технологій у сфері збереження пам'яток. Вивчаються програмні комплекси, що застосовуються для аналізу енергоефективності, 3D-реконструкції та управління реставраційними процесами.	5	
Т 1.12	Контроль за опрацюванням цих тем здійснюється шляхом перевірки аналітичних звітів, підготовки студентами проєктних рішень та оцінювання рівня знань у межах поточного контролю.	7	

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які вносяться на самостійне вивчення	К-сть годи н	Літерату ра
	Усього годин	62	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6. Курсова робота не передбачена навчальним планом

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Основна література:

1. ДБН В.2.2-15:2019

- «Житлові будинки. Основні положення»
- Вимоги до проектування житлових будинків, їх функціональності, енергоефективності та екологічності.

2. ДБН Б.2.2-12:2019

- «Планування та забудова територій»
- Регламентує генеральне планування, враховуючи екологічні аспекти містобудування.

3. ДБН В.2.6-31:2021

- «Теплова ізоляція будівель»
- Встановлює правила термоізоляції для досягнення енергоефективності.

4. ДСТУ 9191:2022

- «Теплоізоляція будівель. Метод вибору теплоізоляційного матеріалу»
- Визначає критерії вибору ефективних матеріалів для теплоізоляції будівель.

5. Баланюк Ю. Досягнення і проблеми наукових досліджень, збереження і розвитку архітектурно-містобудівних об'єктів культурної спадщини України // Scientific Collection «InterConf». — 2022. — Вип. 4(1). — С. 10–20.

6. ДБН А.2.2-14:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування». — Київ: Мінрегіон України, 2016. — 40 с.

7. ДБН В.3.2-1:2004 «Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини». — Київ: Держбуд України, 2004. — 64 с.

8. ДБН А.2.2-6:2008 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження і затвердження науково-проектної документації для реставрації об'єктів нерухомої культурної спадщини». — Київ: Мінрегіонбуд України, 2008. — 30 с.

9. «Основи реконструкції будівель та охорона історичної спадщини»: навчальний посібник / За ред. О. М. Трегубова. — Запоріжжя: ЗНУ, 2024. — 150 с.

10. «Теорія архітектури. Реставрація пам'ятників»: навчальний посібник / За ред. В. І. Тимофієнка. — Київ: А+С, 2023. — 200 с.
11. «Основні завдання збереження об'єктів архітектурної спадщини» / За ред. І. В. Петренка. — Полтава: ПолтНТУ, 2023. — 120 с.
12. «Шляхи вирішення проблем збереження історико-архітектурної спадщини» / За ред. О. С. Ковальчука. — Полтава: ПолтНТУ, 2023. — 130 с.
13. «Державні будівельні норми України» / Мінрегіон України. — Київ: Мінрегіон України, 2023. — 200 с.
14. «Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини» / За ред. В. П. Нечитайла. — Київ: Будінформ, 2023. — 180 с.

4.2. Додаткова література:

1. **"The Venice Charter: International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites"** (1964). Цей документ, розроблений ICOMOS, встановлює основні принципи реставрації та консервації пам'яток.
2. **"The Nara Document on Authenticity"** (1994). Документ підкреслює важливість автентичності в збереженні культурної спадщини та врахування культурного контексту.
3. **"Conservation of Historic Buildings"** / Bernard Feilden. — Oxford: Architectural Press, 2003. — 404 р. Книга надає практичні рекомендації щодо консервації історичних будівель.
4. **"Managing Historic Cities"** / Zeuner Aygen. — Chichester: Wiley-Blackwell, 2011. — 344 р. Видання розглядає стратегії управління історичними містами та інтеграцію сучасних потреб із збереженням спадщини.
5. **"Heritage Planning: Principles and Process"** / Harold Kalman. — London: Routledge, 2014. — 344 р. Книга досліджує принципи та процеси планування збереження спадщини в урбаністичному контексті.
6. **"Reconnecting the City: The Historic Urban Landscape Approach and the Future of Urban Heritage"** / Francesco Bandarin, Ron van Oers. — Chichester: Wiley-Blackwell, 2014. — 376 р. Автори пропонують підхід до збереження міської спадщини через призму історичного урбаністичного ландшафту.
7. **"Urban Heritage, Development and Sustainability"** / Edited by Sophia Labadi, William Logan. — London: Routledge, 2015. — 334 р. Збірник статей, що аналізують взаємозв'язок між урбаністичним розвитком та збереженням культурної спадщини.
8. **"Architectural Conservation: Principles and Practice"** / Aylin Orbasli. — Oxford: Blackwell Science, 2008. — 264 р. Книга надає огляд принципів та практик архітектурної консервації в сучасному світі.
9. **"Preserving the World's Great Cities: The Destruction and Renewal of the Historic Metropolis"** / Anthony M. Tung. — New York: Clarkson Potter, 2001. — 480 р. Автор досліджує історії збереження та відновлення великих історичних міст світу.
10. **"Planning for Conservation"** / Roger Kain. — London: Routledge, 2018. — 256 р. Видання розглядає методи планування, спрямовані на збереження культурної та архітектурної спадщини в урбаністичних умовах.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. **Міністерство культури та інформаційної політики України** [Електронний ресурс] // Міністерство культури та інформаційної політики України – Режим доступу: <https://mkip.gov.ua>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
2. **Національний заповідник "Софія Київська"** [Електронний ресурс] // Національний заповідник "Софія Київська" – Режим доступу: <https://st-sophia.org.ua>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
3. **Українське товариство охорони пам'яток історії та культури** [Електронний ресурс] // Українське товариство охорони пам'яток історії та культури – Режим доступу: <https://spadshina.org.ua>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
4. **International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)** [Електронний ресурс] // ICOMOS – Режим доступу: <https://www.icomos.org>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
5. **UNESCO World Heritage Centre** [Електронний ресурс] // UNESCO – Режим доступу: <https://whc.unesco.org>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
6. **Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ)** [Електронний ресурс] // ДІАМ – Режим доступу: <https://diam.gov.ua>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
7. **U-RE-HERIT: Об'єднання зусиль для збереження культурної спадщини України** [Електронний ресурс] // Pragmatika Media – Режим доступу: <https://pragmatika.media/u-re-herit-vriatuvaty-arkhitekturu-spadshchynu-ukrainy-razom/>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
8. **Культурна спадщина України: Нормативно-правові акти** [Електронний ресурс] // Міністерство культури та стратегічних комунікацій України – Режим доступу: <https://mesc.gov.ua/kulturna-spadshchyna/normativno-pravovi-akty/>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
9. **Архітектурна та культурна спадщина історичних міст Центрально-Східної Європи** [Електронний ресурс] // Уманський державний педагогічний університет – Режим доступу: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6514/1/Monografia%20naukova_2016_1.pdf. – Дата звернення: 28 лютого 2025.
10. **Спадщина містобудування України** [Електронний ресурс] // Archive.org – Режим доступу: <https://archive.org/details/mistobud>. – Дата звернення: 28 лютого 2025.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми навчання: навчальні заняття – лекції, практичні заняття; самостійна робота - вивчення окремих питань студентом самостійно, підготовка до відпрацювання занять у разі пропуску; практична підготовка - підготовка до виконання завдань семестрового проєкту; контрольні заходи – поточне оцінювання, іспит. При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. використовуються такі методи навчання, а саме: МН 1 – словесні методи (МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування, МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.4 – практичні роботи); МН 4 – індуктивний; МН 5 – дедуктивний; МН 7 – аналітичний метод; МН 8 – синтетичний; МН 9 – порівняння; МН 10 – узагальнення; МН 11 – конкретизація; МН 12 - виокремлення основного; МН 14 – творчий метод; МН 15 – проблемно-пошуковий метод; МН 16 – евристичний; МН 17 – дослідницький; МН 18 – методи самостійної роботи вдома;

МН 19 – робота під керівництвом викладача МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод, бесіда-діалог; МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.3 - мозковий штурм; МН 20.7 - бесіда-діалог).

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 5.

Таблиця 5 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
<p>ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.</p> <p>ПРН03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.</p> <p>ПРН07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та Інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.</p> <p>ПРН09. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.</p> <p>ПРН10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПРН11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПРН12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та топологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища на засадах безпековості, екологічності, енергоефективності,</p>	<p>МН 1 – словесні методи (МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда);</p> <p>МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування, МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи);</p> <p>МН 3 - практичні методи (МН 3.4 – практичні роботи);</p> <p>МН 4 – індуктивний;</p> <p>МН 5 – дедуктивний;</p> <p>МН 7 – аналітичний метод;</p> <p>МН 8 – синтетичний;</p> <p>МН 9 – порівняння;</p> <p>МН 10 – узагальнення;</p> <p>МН 11 – конкретизація;</p> <p>МН 12 - виокремлення основного;</p> <p>МН 14 – творчий метод;</p> <p>МН 15 – проблемно-пошуковий метод;</p> <p>МН 16 – евристичний;</p> <p>МН 17 – дослідницький;</p> <p>МН 18 – методи самостійної роботи вдома;</p> <p>МН 19 – робота під керівництвом викладача</p> <p>МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод, бесіда-діалог; МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.3 - мозковий штурм; МН 20.7 - бесіда-діалог).</p>	<p>МФО 1 – іспит,</p> <p>МФО 4 - поточний контроль,</p> <p>МФО 6 - письмовий контроль,</p> <p>МФО 12 - портфоліо</p>

<p>інклюзивності.</p> <p>ПРН13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>ПРН15. Забезпечувати дотримання безпекових, санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, техніко-економічних вимог і розрахунків, вимог щодо екологічності, енергоефективності, інклюзивності в архітектурно-містобудівному проєктуванні.</p> <p>ПРН16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.</p> <p>ПРН17. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проєктуванні архітектурних об'єктів.</p> <p>ПРН19. Організовувати презентації та обговорення проєктів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.</p>		
--	--	--

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 6.

Таблиця 6 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Теоретичний курс	10
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1 (МФО 6 - письмовий контроль, МФО 9 - програмований контроль)	10
Контроль знань та навичок отриманих за підсумками виконання завдань змістовного модуля ЗМ1 МФО 4 – поточний контроль, а саме:	40
Контроль успішності виконання завдань Т 1.1- Т 1.2	5
Контроль успішності виконання завдань Т 1.3- Т 1.4	5
Контроль успішності виконання завдань Т 1.5- Т 1.6	10
Контроль успішності виконання завдань Т 1.7- Т 1.8	10
Контроль успішності виконання завдань Т 1.9	10
Контроль знань та навичок отриманих за підсумками виконання семестрового завдання (МФО 12 – портфоліо)	50
Усього балів	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 7.

Таблиця 7 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 8).

Таблиця 8 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з

			певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно- непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі (навчальна аудиторія згідно розкладу) із застосуванням мультимедійних засобів. Для роботи на практичних заняттях знадобиться обчислювальна техніка (калькулятор), ноутбук з програмними продуктами для створення САД-креслень, 3D – моделювання, візуалізації, текстові редактори; креслярське приладдя (олівець, лінійка, транспорир, папір формату А2-А1, «міліметровка» (того ж формату) та кілька креслярських кальок). Для підготовки до занять потрібен доступ до інтернет-ресурсів.

У разі дистанційного і змішаного навчання комунікація учасників освітнього процесу налаштовується через корпоративну електронну пошту, месенджер (для вирішення організаційних нагальних питань); заняття проводяться у режимі відеоконференції (Zoom); самостійне опрацювання матеріалу, здача лабораторних робіт, контроль набутих знань реалізуються на навчальній платформі Moodle(<https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=1109>).